

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Din noul Mesaj

Mesajul de deschidere a nouilor Corpuri legiuitoare, din Sâmbăta trecută, cuprinde programul de acțiune mai apropiată a guvernului. Fiind însă și primul Mesaj al noului guvern — venit cu lozincă inaugurării unui nou sistem de guvernământ —, are, în chip firesc, și declarații de ordin principial, menite a-i îndruma pașii în tot timpul guvernării.

Socotim deci a fi potrivit să reținem din el următoarele părți mai importante:

Politica externă a României este dominată de dragostea poporului nostru pentru pace. Ea rămâne întemeiată pe alianțele și amicitțiile încheiate în vremuri de suferințe și victorie comună și este călăuzită de dorința de a lega bune raporturi cu toate Statele, uitând ce ne-a putut despărți în trecut. România, soldat însuflețit al păcii, va da totdeauna concursul ei întreg nobililor străduinți ale Societății Națiunilor, precum a fost fericită de a adera la pactul Kellog.

*

Propășirea economică a țării necesită regularea raporturilor comerciale cu celelalte țări. În acest scop veți avea să cercetați tariful vamal, întocmit pe baza protecțiunii strict necesare a industriilor naționale cu condiții firești de dezvoltare, precum și a industriilor de apărare a țării.

Pentru a da comerțului siguranța de care are nevoie, veți examina schimbarea regimului legii pentru înfrânarea speculei.

Spre a intensifica valorificarea avuțiilor Statului și spre a organiza pe baze comerciale serviciile economice ale Statului, județelor și comunelor, veți avea să cercetați modificările de adus legilor apelor, energiei, minelor și comercializării.

În vederea asigurării colaborării capitalurilor străine pentru punerea în valoare a bogățiilor naționale, trebuie să se acorde, în toate aceste legiuiri, o egalitate de tratament a capitalului străin cu cel românesc.

*

Insemnătatea României întregite în cadrul Statelor civilizate ne impune datoria de a ridica nivelul cultural al tuturor claselor sociale. Opera școlară va fi adaptată caracterului specific al poporului nostru. În același timp veți strădui pentru propășirea tuturor celorlalte ramuri ale învățământului nostru universitar, chemat să re Creeze puțința cercetărilor științifice și să pregătească elementele necesare vieții de Stat.

Potrivit simțului de echitate al poporului român, toate minoritățile naționale și confesionale se vor bucura de o dreaptă sollicitudine în cadrul așezămintelor noastre constituționale și a spiritului vremii în care trăim.

*

Armata noastră, cu trecutul ei de vitejie și disciplină, și-a îndeplinit totdeauna datoriile față de Coroană și față de Țară. Să o înconjurăm deci cu toată dragostea și să-i dăm toată atenția, ca să o punem în măsură să răspundă înaltei sale chemări de a apăra Țara.

Hristos Mântuitorul

Pastorală de Crăciun a Preasfințitului Alexandru al Lugojului *)

Vi-s'a născut azi Mântuitorul.
Și acest semn fi-va vouă: Găsi-
veți un prunc învelit în scutece
și culcat în iesle (Luca).

În cuvintele acestea ale îngerului Domnului, conform tâlcului marelui episcop Bossuet, ni se indică precis de pe ce anume putem cunoaște, că *Isus cel născut nouă astăzi, este cu adevărat Mântuitor*. S'a născut înainte de toate copilăș, adevărat a binevoit să ia asuprași firea noastră omenească, în forma cea mai încântătoare, adăug eu, coborându-se sub treapta îngerilor. A binevoit a lua asuprași firea noastră omenească supusă tuturor slăbiciunilor: durerilor și suferințelor, și morții chiar, ceea ce ne indică cuvântul: învelit în scutece. Și în sfârșit a îmbrățișat și mizeria extremă, călcând în picioare bogățiile și onorurile lumii, ceea ce ne indică încheierea: culcat în iesle.

Vă veți întreba însă mirati, iubii fii, dacă punctele acestea trei ni-l și arată aievea pe Isus drept Mântuitor? Vă voi dovedi, pe urmele lui Bossuet, că în acele trei părți ale cuvântului îngeresc se cuprinde, ca într'o icoană mult grăitoare, întreg rostul mântuirii aduse nouă de Cel născut în peșteră.

*

Hristos, născându-se copilăș, ia firea noastră pentru a o ridica și înălța, deci a o mântui. Oamenii mai înainte se temeau de Dumnezeu. Dumnezeu era prea departe de noi, în lumină neapropiată. Dumnezeu era mare, omul mic și mărunț. Dumnezeu era sfânt și drept, omul păcătos. Și astfel, decând Adam fusese alungat din raiu ca un păcătos prin sabia de foc a îngerului răzbunării, frica și groaza de Dumnezeu luase în sânul omenirii proporții îngrijorătoare. Astfel vedem chiar și la poporul iudovesc că el se temea să nu moară la arătarea majestății sau mării Domnului.

Iată însă, că la împlinirea timpurilor îngerul Domnului spune păstorilor: „Și acest semn fi-va vouă. Găsi-veți un prunc”. O, bunătate dumnezească! Dumnezeu nu mai e departe de noi, dacă odată s'a făcut om. Nu mai e mândros pe noi, prin faptul că a făcut strănsă alianță cu firea noastră. Ascunde tot ceea ce-l depărtează de noi; nu ne arată decât ceea ce ne apropie de el. Mărirea se coboară; majestatea se învâluie și ascunde; dreptatea nu se arată; se vedește numai bunătatea. Dumnezeu tratează cu omul dela egal la egal. Cei vechi aveau tot dreptul să tremure; noi avem tot

*) Fiind încă în octava Crăciunului, credem a face o bucurie cititorilor noștri, dând această frumoasă pastorală, care ne-a sosit prea târziu pentru a-i fi putut face loc în numărul de serbători.

N. R.

dreptul să ne liniștim. Oricât mi-ar apărea înaintea ochilor nimicnicia mea, eu sunt om; și Dumnezeu meu, care-i totul, s'a făcut om și El, și asta ca să mi-se dea mie pe dea'n-tregul. Făcându-se asemenea mie, mă invită să devin asemenea lui, să învăț a lucra dumnezește. Deci nu ni-se arată oare în calitate de Mântuitor, atunci când ni-se înfățișază sub formele încântătoare de prunc, cu tot farmecul de copil gingaș? De sigur! Filosofii păgâni visau în nebunia lor dumnezeirea desăvârșită a omului. Lucru cu neputință. În schimb s'a făcut om însuș Dumnezeu, a devenit smerit și ascultător și mititel ca noi, ca să vindece trufia noastră, și în formele omenești să ne comunice toate comorile inimii sale, ale harului său.

Mai mult! În și prin Dânsul firea noastră omenească s'a legat în tovărășie nedespărțită cu firea dumnezească, știut fiind că aceeaș persoană dumnezească a Cuvântului are două firi, una dumnezească din veșnicie și alta omenească din timp, luată din sânziurile curate ale Preacuratei Vergure Maria. În Isus Hristos deci firea omenească s'a înălțat, s'a mântuit, a fost ridicată la înălțimi dumnezești, a intrat în raza dumnezeirii...

*

Învelit în scutece, aceasta e a două parte a cuvântului îngeresc. Scutecele, zice Tertulian, sunt ca și începutul înmormântării. Aproape în același chip sunt înfășurați cei ce se nasc și cei ce mor; sunt un semn deci al sfârșirii noastre înfășurătorile dela nașterea noastră. Precum deci în pruncia lui Isus am contemplat firea noastră omenească izbăvită, totastfel să privim în scutecele pruncușorului acestuia dumnezeesc mortalitatea sau scăderile, cari îi sunt urmarea.

Isus ar fi putut să ia un trup nepătimitor și nemuritor. În schimb a luat un trup, în care a pătimit foame și sete, și oboseala drumului. A luat un trup, cu care a pătimit împreună cu noi, a vărsat lacrimi pe ruinile patriei sale, s'a intristat până la moarte, și în acest trup a suferit și chinurile morții pe cruce. De ce? „Și acest semn fi-va vouă... un prunc învelit în scutece”. Isus s'a îmbrăcat în scutecele firii noastre omenești, a luat va se zică asuprași toate slăbiciunile acestei firi a noastre, în afară de păcat, pentru ca să le și vindece. A trebuit să se asemene întru toate fraților, zicea sf. Pavel, pentru ca să fie milostiv. Dacă Isus n'ar fi luat asuprași și toate slăbiciunile firii noastre, n'am fi recurs la el cu atâta încredere. Nu ne-am fi uitat la el ca la cineva, care cunoaște, are și experiența mizeriilor și necăzurilor noastre, ca la soțul nefericirilor noastre.

Am fi crezut cel mult că are numai compătimirea vagă pe care o au cei din limanul neinviforat față de ceice în largul mării sunt prinși de furtună grea. Așa însă nu ne mai putem îndoi de inima-i gingașă și simțitoare, de compătimirea lui, și aflăm în El mângâiere în toate încercările și necazurile noastre. Cu atât mai vărtos, că acest medic al trupurilor și sufletelor este și atotputernic și pe cei ce-i compătimeste îi și vindecă. Compătimirea lui nu-i un sentiment steril, sec.

Iată cum se adevărește și de astădată cuvântul lui Bossuet, că în fraza: *invelit în scutece, ni se dă un al doilea semn de pe care-l putem cunoaște pe Isus de Mântuitor. Da! Isus a simțit și experiat slăbiciunile, și a suferit moartea, o va vindeca și pe ea. Câte slăbiciuni văd în Mântuitorul meu, atâtea vindecări și sloboziri și înălțări din mijlocul lor imi făgăduesc la rândul său mie însumi, ca dovadă nouă a mântuirii aduse de Mântuitorul.*

*

Culcat în iesle. Am văzut până acuma, cum nașterea Mântuitorului nostru ne apropie de Dumnezeu sfârșitul nostru din urmă; slăbiciunile și neajunsurile ce le ia asuprași ne ajută să le simțim pe ale noastre. Ci nu s'a multumit numai cu atâta. *El s'a logodit și cu sărăcia și miseria, pentruca să ne învețe să disprețuim lucrurile false ale lumii, și să taie, să înlăture, toate obstacolele ce se opun sfințirii noastre și unirii noastre cu Dumnezeu.*

Ceeace ne împiedică de a merge către Binele suveran, este tocmai greșala sau judecata lătită pretutindeni, că toată fericirea stă în bunurile acestea false, pe cari le numim onoruri, bogății, plăceri. Omul găsește că dănsul e prea mic. Vrea deci să crească. Crede că poate adauga mult persoanei sale prin domenii întinse, palate, servitori, echipagii, titluri pompoase, lux în mâncări și beuturi. Și pornirea spre bunurile acestea e atât de mare, cât omul cu greu se desamăgește, și își inchipuie chiar, că până și Domnul dacă ar cobori din ceriu ar trebui să se înconjoară de acest aparat solipicios de bunătați efemere. Dar Domnul, venind din ceriu pe pământ ca să-i mântuiască

pe oameni, a trebuit să-i scape tocmai de marele obstacol al mântuirii. Oamenii de cele mai multe ori nu s'au mânăți spre rău decât de dorul bunurilor pământești, sau de frica de a le pierde.

Și acest semn fi-va vouă: un prune... culcat în iesle. Veniți voi toți pământenilor în peșteră, stați înaintea ieslei și vedeți sărăcia ce înconjoară pe acest Om-Dumnezeu, de care s'au scandalizat superbii veacului acestuia, care ca și Iudeii așteptau un Mesia bogat și puternic. Veniți și învățați acolo disprețul a tot ceea ce-i trecător și vremelnic. Dacă onorurile, plăcerile ar fi fost bunuri adevărate, cine le-ar fi meritat mai bine decât el, și care nu ar fi trebuit să fie strălucirea curții acestui Împărat al veacurilor? Iată el a disprețuit toate acestea, și-a osândit aceste pompe ale Satanei. De aci încolo deci cum să le mai prețuim, căutăm și pizmuim în alții? Această pildă strălucită a unui Dumnezeu are mai multă valoare decât toate teoriile fanatice ale vechilor filosofi despre disprețul lumii. Și el de fapt prin singură această pildă alui tras-a după sine pe păstorii săraci, pe magii bogați, cari s'au despoiat de bogățiile lor de dragul lui Hristos, și mai apoi șiragul lung și interminabil al apostolilor, martirilor, călugărilor, preoților și atâtor altor persoane cari s'au despoiat de toate ale sale pentru Hristos; și săraci, ei înșiși, au îmbogățit pe alții, pe cei sărmași și nepăstoriți ai sorții. Nu s'a dovedit deci Isus și de astădată Mântuitor, dându-ne pilda aceasta strălucită de lăpădare și despoire de tot ce-i pompă și desertațiune lumească? Desigur! Doar, precum bunurile vremelnice nu adaogă nimica și nu sporesc substanța și tezaurul însușirilor dumnezeiești, întocmai așa nu aduogă, nici nu subtrag, nimica din firea și calitățile noastre omenești. Sunt la urma-urmelor numai fum și desertațiune, un decor înșelător, nimic mai mult. Și la urma-urmelor, tocmai respingând Domnul Hristos, cel culcat în iesle, bogățiile acestea, voit-a să arete, că Lui, persoanei sale, este a se atribui toată economia mântuirii. A voit să arete, că nu lumea, cu puterea și influența și pompa și vanitățile ei au contribuit și vor contribui la succesul evangheliei, ci în pofida sărăciei și

despoirci, El, și numai El, puterea dumnezească ce emană dintr'ânsul și iradiază prin toți porii ființei sale asupra lumii întregi.

*

Ce frumos, iubiți fii, ni-se înfățișează nou în ziua nașterii sale acest copilăș învelit în scutece și culcat în iesle! Nu este moment sau clipă a vieții sale, din care să nu putem învăța foarte mult, atât de mult. Ați văzut o pildă strălucită în expunerea mea de față, când v'am dovedit, că, abia intrat în lume, la nașterea sa, și deja ni-se înfățișează cu întreg rostul său de Mântuitor al lumii. Asta să ne facă pe toți râvnitori de a-i studia mai atent fiecare clipă a vieții spre a culege roade bogate de mântuire.

Din laboratorul Preasfințitului Nicolae al Sibiiului. Trimițându-ni-se, abia acum, un exemplar din circularele „secrete“, cari nu apar în foaia oficială a eparhiei — ale Preasfințitului Nicolae dela Sibiiu, găsim în seria 1 1928 și următoarea dispoziție referitoare la noul regim al cultelor:

»De oarece noua lege a regimului cultelor nu prevede treceri în masă dela un cult la altul, iar chestia patrimoniului a rămas nesoluționată în interesul preconizat de Noi în discursul dela Senat, în ziua de 27 Martie a. e. facem Onor. preoțime atentă, ca în cazuri de trecere în masă la credința noastră, ceice vreau să facă parte din biserica noastră, să ceară a aduce cu ei și partea de patrimoniu în raport cu numărul celor trecuți. În cazuri de acestea să ceară informații, prin Consiliu, dela iuriconsultul arhiepiscopesc.

Dupăce se constată deci, că noua lege a cultelor nu admite treceri în masă dela un cult la altul, Preasfințitul Nicolae tot mai visează astfel de treceri, continuând a le pune chiar la cale în mod indirect, prin instrucțiile ce dă preoților săi „pentru cazuri de trecere în masa la credința noastră“. Mult mai gravă este apoi dispoziția privind averile bisericesti, privitor la cari spune cu atâta durere, că discursul său (cel de 4 ore încheiate) dela 27 Martie c. n'a avut rezultatul dorit, și pentru cari dispune totuși ca cei ce ar trece în masă și „vreau să facă parte din biserica noastră (ortodoxă), să ceară a aduce cu ei partea

☐ ☐ Foia „Unirii“ ☐ ☐

Un răspuns

Câteva lămuriri pe seama celor ce au lipsă de ele *)

de pr. Dumitru Neda

Am răs și eu cândva, ca multă lume, de întâmplarea anostă cu baba surdă: Bună ziua, babo! — Castraveți Răveco! Dar nu m'am gândit c'o să trec și eu vreodată prin vreo pățâranie ca aceea. Acum însă văd că am pățit-o aidoma. Ba, chiar și mai și. Căci surda din poveste răspunde cinstit, deși fără nici o legătură cu binețele primite, pe când mie, dup'o colindătură buiastră prin „timpii seculari“ — dela Constantin cel Mare și până încoace, la anumite dispoziții blăjene de ieri-alaltăieri —, mi-se dă o lecție de mai multă iubire frățească, pentrucă, chipurile, schișând filmul „Demagogie cu singhelie“, ași fi batjocorit *toată tagma* preoților cursiști.

Apoi să fie cu iertare, dar „întâmpinarea“ din Nr. 49—1928 a „Unirii“, după o noua răs-

*) Drept răspuns la »O întâmpinare« din foia numărului 49 al »Unirii«, publicăm aceste șire ale păr. Dum. Neda, scrise înainte de a cunoaște numele autorului. Le dăm fiindcă socotim a fi just, ca cel atăcat să se poată apăra, dar și pentrucă — dupăcum am spus-o și la publicarea »întâmpinării« — credem și noi, că acuza ce i-s'a adus n'a fost destul de întemeiată. R. N.

gândire asupra celor scrise de mine, n'o pot socoti decât ca o insinuație răutăcioasă și deplasată. Iată de ce:

Pentru orice judecată normală trebuie să fie limpede cumcă Codău=Codău și la nici un caz: Codău=preot cursist. Preacinstitul Trică e un *tip special*. E tipul poltronului parvenit lipsit de conștiință și de demnitate, care se pricepe să tragă foloase din orice situații și împrejurări (în cazul de față din strămtorarea, în carea se află biserica în lipsa de preoți), căruia îi sunt bune orice mijloace (ploconeli pela mai mari, bârfeli, sforării demagogice, uneltiri meschine, numai să-și ajungă idealul de hârciog: să-și umfle buzunarele și să-și mulțumească Dumnezeul, căruia îi slujește într'adevăr — pântecelul).

Garantează cineva că acest tip nu i-a succes și nu-i va succede în veac să-și vâre vre-un reprezentant în sutană?

Asta n'o susține nici censorul filmului din chestie, care, volens-volens, admite și dânsul „greșeli“, la alegerea persoanelor bisericesti, fără să-și tragă pe seamă că întreg filmul e o protestare împotriva unei astfel de „greșeli“ fatale, ce *ar fi putut fi încunjurată*, militând totodată pe lângă principiul de morală: Non sunt facienda mala ut eveniant bona, dupăce: Finis non sanctificat media. (Lipsa de preoți nu scuză admiterea *oricui* la hirotonire, pentru *orice parohie*).

Cine va ceti nepreocupat și fără patimă

șirele acelea ale mele, va vedea fără doar și poate că acesta e tâlcul lor real. După unsprezece ani de preoție petrecuți, partea cea mai mare în pastorație, socot că-mi va îngădui și fratele anonim să am și eu nișică orientare în cauză, fie că vederile mele n'or fi exact cele oficiale.

Afirmația, că prezentând pe Codău în ipostaza de farsor ticălos, ași critica o categorie de preoți (pe frații cursiști din vremile mai noi, trași sub o căciulă cu vechii moralști bienaliști), și prin asta biserica și procedeele ei, în lumina celor de mai sus e pur și simplu ridicolă.

Atari tipuri au toate societățile și toate breslele din lume, spre amărăciunea celor între cari se află, și tocmai de aceea bunul simț firesc n'a lăsat pe nime, să improaște cu necuviințe în cei ce au prins acele specimene în linia de condeiu. Care advocat a făcut reproșuri lui Vlahuță pentru icoana măiestru zugrăvită a „colegului“ de barou Dincă C. Buleandră? care ziarist și-a ascuțit dinții asupra aceluiași pentru șfichuielile trase lui Chimiță? ce judecător a luat în răspăr pe d. Brătescu-Voinești pentru cele destăinuie din lumea dreptății? care minte monahală s'a tulburat de indignare în contra ieromonahului Damian Stănoiu, că a fixat figura lui Anichit Păcătosul? care preot cu studii mai alese s'a gândit măcar c'ar trebui scărmanat păr. Agăr-biceanu pentru cadrele, în cari a așezat pe popa Ilarie din „Legea minții“.

de patrimoniu în raport cu numărul celor trecuți”.

Indemnul acesta, lipsit de orice temei legal și chiar *potrivnic dispozițiilor legale în vigoare*, cari nu admit știrbirea patrimoniului cultului dela care s'a făcut trecerea, este o formală provocare la tulburări confesionale, cu totul incompatibilă cu înalta demnitate a unui mitropolit al țării. Mai considerând apoi, că chiar și noua lege prevede, în art. 46, că ceice ar trece individual, cum singur se admite, la alt cult, rămân totuși datori a suporta toate sarcinile materiale impuse de statutele și de angajamentele luate fața de cultul părăsit” și aceasta „până la sfârșitul anului în care s'a făcut trecerea”, găsim că instrucțiile turburătoare ale I. Preasfințitului Nicolae ar trebuie aduse puțin în discuția noului parlament, spre se vedea dacă nu este cazul, ca I. Preasfinția Sa să fie invitat din partea guvernului să le retracteze, fără orice amânare.

În scopul acesta ținem la dispoziția oricui circulara omioasă, însemnând și aici, că ea s'a dat sub Nr. 8023/1928 bis. și anume din ședința Consiliului arhiepiscopesc, ca senat bisericesc, ținută la 12 Septembrie 1928

Inaugurarea anului jubilar al Papei. La 20 Decembrie c. s'a inaugurat la Vatican, cu solemnități deosebite, anul al 50-lea de preoție al Sfântului Părinte Pius al XI-lea.

O liturghie solemnă, pontificată cu fastul obișnuit de sf. Părinte, în San-Pietro, a deschis anul acestui duos jubileu, de pe urma căruia biserica se va alege, afirmative, cu o întreagă serie de instituții sociale și caritative. La liturghia papală au fost împărțiți, pentru întâia oră, chiar din partea Papei, 60 de băieți și 60 de fetițe, cari nu vor uita întreaga lor viață bucuria acelei zile de praznic. În aceeași zi s'a inaugurat, tot din partea Papei, o aripă nouă a bibliotecii vaticane, iar a doua zi s'a dat uzului public noul palat al Seminarului teologic lombardez, între alumnii căruia s'a numărat, la timpul său, și sf. Părinte.

În timpul din urmă se vorbește foarte insistent și de deschiderea unui *Colegiu român*

la Roma, și nu-i eschis ca inaugurarea acestuia să fi intrat tot în programul anului jubilar de preoție al sf. Părinte. Să sperăm cele mai bune și să ne rugăm, ca Dumnezeu să ajute marelui Pontifice jubilar să facă și pentru neamul nostru tot binele posibil.

Un viitor mai bun

În legătură cu problema pregătirii elevilor la prima mărturisire și cuminecare

Evenimentele politice importante, precum și chestiunile financiare bisericești dela ordinea zilei, au atras, cred, atențiunea preoției dela problema nu mai puțin importantă a pregătirii elevilor la prima mărturisire și cuminecare. Fără să voiesc a detrage ceva din importanța altor chestiuni, socot că ar fi o mare întrelăsare, dacă am trece prea ușor peste această problemă.

E vorba aici de o chestiune spirituală de rangul întâiu, de o chestiune cardinală pentru biserică: *pregătirea credincioșilor de mâine la o viață sufletească mai intensivă, mai conștie.* — Tema aceasta a fost tratată în sinoadele de toamnă protopopești ale arhiepiscopiei noastre; au fost discuțiuni, s'au luat rezoluțiuni singuratic și diferite, dar lucrul nu este iertat să rămână numai aici.

Intr'adevăr! Mai marii noștri, prin trimiterea acestei teme în studiul sinoadelor noastre protopopești, au pus degetul pe o rană. Au indicat un neajuns. Căci, cece s'a practicat până acum în multe locuri, când catehetul anunța: — Copiii mâine al atâtea ore, vă mărturisiți, apoi vă cuminecați, este o neglijență, care nu mai poate fi tolerată. Ori apoi, în cele mai bune cazuri, a fost o pregătire rigidă și sarbedă, urmând prescrierile catehismului, fără a preda elevilor aceste taine la înțeles, ca un întreg organic. Numai așa se poate explica ignoranța înfricoșată în această materie, putem zice a majorității credincioșilor.

Cum să ne explicăm altfel faptul, că credincioșii intră în biserică, ca și în oricare alt local, se închină în dreapta și stânga, numai înaintea Impăratului veșnic, prezent pe

altar, nu-și pleacă fruntea și genunchii?! Ori, ce să zicem, dacă aceste sacramente (mărturisirea și cuminecarea), cari cuprind adâncuri mari de energie și sfințenie în educarea tinerimei și a omenimei întregi, la noi nu sunt apreciate la justa lor valoare?!

Trebuie deci să fie undeva greșală și greșala o află — mare parte — în noi preoții! Noi adecă nu catehizăm, nu propunem aceste taine cu toată arta, cu toată puterea, cu toată convingerea și focul sufletului. Luăm lucrul prea ușor, de multeori prea superficial. Rezultatul acestei munci pastorale — durere — se vede, și e deadreptul dezastruos.

Eu cred deci, că mai marii noștri, când au impus spre desbatere această temă, au cunoscut aceste lucruri — și au avut intențiunea, ca în privința pregătirii elevilor la aceste taine, să se înceapă o eră nouă! O eră mai frumoasă în viața bisericii noastre, fructele căreia să se vadă, să se arete peste ani de zile, formându-se credincioși devotați bisericii și conștii de credința lor!

A sosit deci timpul să dăm acestor taine, atât în școală, cât și în biserică, importanța pe care o merită!

*

Va trebui deci să începem o activitate pastorală mai temeinică în direcția aceasta. Pregătirea cum se cuvine a elevilor nu se poate în o oră ori două, ci ne trebuie timp mai îndelungat. Și iarăși nu ne vom ajunge de loc scopul, dacă ne vom prezenta nepregătiți înaintea copiilor. E o mare cutezanță, ca cineva numai pe baza absolutului teologic să stea nepregătit înaintea copiilor. Rezultat de sigur nu va avea! Pastorația de azi pretinde, ca cel puțin catehezele despre prima mărturisire și cuminecare să fie scrise de catehet, meditate și studiate îndeajuns.

Să nu uităm, că această muncă bine împlinită e coroana activității pastorale. Esența vieții creștine, axa în jurul căreia se învârtă viața sufletească e mărturisirea și cuminecarea. Unde credincioșii se mărturisesc și se cuminecă bine, e viață religioasă; unde nu, acolo e umbra morții.

Conștii deci de acest adevăr, trebuie să facem o pregătire temeinică a copiilor. Aceasta pregătire reclamă o muncă de 26—30 ore! Deci socotind 2 ore la săptămână, catehetul va trebui să înceapă pregătirea cu vre-o 3 luni înainte. Unde împrejurările permit, e foarte bine ca instrucția să se facă chiar zilnic.

Imi dau seama de gravitatea unui lucru, că adecă nu avem literatură catehetică, deci mai ales celor începători le va cauza nu puțină muncă pregătirea catehezelor. Sperăm însă, că vor fi totuși în curând ajutoare în direcția aceasta, scrieri originale, ori preluări. *)

Dela munca aceasta a unei pregătiri temeinice a elevilor, prin cateheze metodice, limpezi și practice, nu este iertat să se retragă nici un preot. Nu se poate primi nici o scuză!

*

Cadrele restrânse ale unui articol nu-mi permit să mă estind mai departe, ori să mai ating și alte chestiuni. Mai amintesc doar în legătură cu prima cuminecare, că ar trebui stabilită o uniformitate în ce privește *timpul cuminecării*. În postul mare preotul e prea ocupat cu credincioșii, decât să poată da atenția cuvenită primei cuminecări a copiilor. Aflu deci, că e mai potrivit timpul *după Paști Natural*, preotul va începe pregătirea din bună vreme. Ziua primei cuminecări, trebuie făcută

*) Comisiunea catehetică are chiar o încredințare în această direcție și sperăm că nu se va întârzia prea mult cu înfăptuirea acestui gând. N. R.

Credința mea a fost și este: Biserica nu poate fi cârmuită după sugestiile și luminile ce emană dela mult detestata prudența cardinalis. Rânduile făcute în zodia acestei „prudențe” macină la temelii așezărilor bisericești și vor sfârși cu prăbușirea. Recrutarea clerului și conferirea parohiilor aparțin rânduielilor de însemnătate covârșitoare. Să nu-mi fie acum iertat nici voalat să-mi strig îngrijorarea: să nu se ulte nici odată, că nu-i tot aur ce lucește și să se purceadă cu toată *precauția și energia* ca turma credincioasă să fie ferită de lupi răpitori, cari cu mult mai ușor pătrund în staul, când gardurile s'au stricat și ciobanii s'au împușinat, ca altădată? Paza bună trece primejdia rea și nimic mai jalnic cași desbuimăcirea prea târzie. Iți smulgi degeaba părul, după ce și-a ars casa.

Că apoi una-alta din cele atinse tangențial în foia aceea, nu va fi pe placul unuia ori altuia — se poate! Dar „este om de *frica* cui, să-mi placă tot ce-l place lui...?” N'am fost regisor de potemkiniade, nici nu voi fi de dragul nimănui. Mai bine vreau să mă știu în-cunjurat de câini mulți, ca oarecând prorocul David, dar să am mângăierea lăuntrică de-a fi vorbit cum am gândit, decât să simt remușcarea conștiinții lașe și mincinoase în vederea anumitor aprobări mai înalte, sau a unor prietenii de bun folos în multe privințe, în această vale a plângerii pentru unii, cu căpătueli pentru alții, după cum te știți da după vreme și ești gata de făcut temenele.

Gogorița, cu desconsiderarea fraților preoți cu pregătire teologică mai redusă, e și ea din domeniul fantaziei. Dela început și pân' la capăt, ideea dominantă este: Doamne apără-ne parohiile *de Coddi, nu de cursiști*, și în ceasurile hotărâtoare deschide ochii celor cu răspundere ca să vadă, în *aderărata* lor lumină, legăturile ce-au avut cândva candidații cutari cu parohiile cutari, ca decizia ce se va lua să fie spre *mărirea lui Dumnezeu și binele sufletesc al enoriașilor*, iar nu numai spre soluționarea unei încurcături trecătoare și aranjarea mai rentabilă a nevoilor culinare ale autocandidatului, pentruca apoi sus să fie liniștea comodității, jos „liniștea” morții și a scârbii, sgândărită doar din când în când de ticurile vanității speculatoare, dacă năimitul e singur stăpân al situației, învălurată și sbuciumată de uneltiri mășave, istovindu-se turma, dacă nu poate fi urnit din loc păstorul, ce-i încrucișează cărările lui Codău.

Orice greșală se răzbină. Orice păcat trage în urma sa pedeapsa. De aceea în *nici un caz*: Non sunt facienda mala, ut eveniant bona, pentrucă *nicicând*: Finis non sanctificat media. Socot că nu-i păcat să fie accentuate aceste principii, fie și în forma unor filme, cu supărările inerente acestui fel de a propovădui un gând ce te muncește.

Ne-am înțeles, dom'le cenzor?

în adevăr zi mare, zi neuitată! Altarul și biserica să fie împodobite cu flori, copiii îmbrăcați de serbătoare. Preotul din acest prilej să adreseze o scurtă cuvântare, cel mult de 10 minute, copiilor și părinților. Peste tot preotul să se nizuiască a face ziua aceasta atât de plăcută, încât copiii cu drag să-și aducă aminte de ea, toată viața.

Deci, frați preoți, să arăm mai adânc, să pregătim mai temeinic pe copii la primirea sfintelor taine și atunci am lucrat mult pentru viitorul bisericii lui Hristos.

Pr. Emil Tatar

De-ale Reuniunii arhidiecezane de misiuni. Ca un fel de bilanț de sfârșit de an e bine să se știe, că în a doua jumătate a anului curent, Reuniunea arhidiecezană de misiuni a aranjat reculegeri sufletești în următoarele parohii, grupate pe protopopiate:

Aiud: Gâmbaș (Dr. I. Bălan și I. Bucur). **Almaș:** Bogdana (Dr. V. Aftenie), Buciumi (Dr. A. Tătar). **Arieș:** Cicău (Dr. V. Cerghizan). **Arpaș:** Racovița (Șt. Roșian și Oct. Popa). **Cătina:** Palatca (Dr. V. Cerghizan). **Cichindeal:** Alțina (Dr. N. Lupu). **Cojocna:** Suatu (Cl. Pandrea). **Rediu** (L. Nicoară și Dr. N. Pandrea). **Dârja:** Așchileul-mare (Dr. V. Cerghizan), Panticu (Dr. N. Lupu). **Dicio-Sânmartin:** Bernadea (I. Major). **Ernot:** Chinciș (Dr. I. Bălan), Cucerdea (Șt. Roșianu). **Fărăgău** Milășel (E. Tătar). **Făgăraș:** Bărcuț (Dr. N. Lupu), Bucium (Dr. V. Aftenie), Copăcel (Dr. C. Pop Lupu), Făgăraș (Dr. A. Tătar), Vaida Recea (Ilie Madga și E. Ciungan). **Mediaș:** Ațel (I. Bucur și T. Radu), Moșna (Dr. V. Aftenie). **Morlac:** Ciucea (Dr. A. Tătar). **Mureș:** Mădăraș (V. Turcu și I. Dredeșian). **Mureș-Uioara:** Fărău (Dr. C. Pop Lupu). **Pogăceaua:** Râciu (Dr. C. Pop Lupu și A. Tătar), Sângeorgiul de câmpie (I. Cârnațiu și V. Aron). **Reghin:** Adrian (Ariton M. Popa), Beica de sus (Ariton M. Popa), Filpișul mare (Ariton M. Popa și T. Șarmășan), Teleaca (I. Dredeșian și T. Șarmășan). **Sebeș:** Doștat (Dr. I. Bălan), Ghirbom (Ilie Magda și Iosif Pop), Hăpria (Ilie Magda și Iosif Pop). **Sibiu:** Mihăileni (Dr. Ion Bălan), Sibiu (Dr. I. Bălan). **Turda:** Ceanul mare (Dr. C. Pop Lupu), Micești (Dr. C. Pop Lupu).

Este o muncă, ale cărei roade se vor resimți desigur foarte mult pentru binele sfintei noastre biserici.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a aprobat, pentru un nou ciclu de 3 ani, personalul de conducere dela Administrația centrală capitulară, în următoarea repartizare: **Dr. Ambrosiu Cheșianu** administrator, **Dr. Ioan Bălan** controlor, **Dr. Alexandru Rusu**, director al librăriei și tipografiei seminariale, **Dr. Victor Macaveiu** și **Dr. Iuliu Florian**, revizori.

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe p. canonic **Nicolae Nestor** confesar al surorilor dela Sanatoriu din Geoagiu, iar pe p. **Dr. Ioan Marianescu** dela Cugir vizitator al acelor.

— Acelaș a numit pe p. **Emil Sas** paroh și pretopop la Bocșa, iar pe p. **Cornel Râmneanu** adm. parohial la Marcovăț.

Consistorul secret dela Vatican. Se știe, că în Consistorul secret din 17 Decembrie c. sf. Părinte al Romei n'a creat nici un Cardinal, preconizând și anunțând, în schimb, o întreagă serie (peste 100) de arhierii titulari și de scaun din lumea întreagă. În ce privește alocuția, adresată cu acest prilej Colegiului Cardinalilor, este deosebit de scurtă și fără a

avea vre-o aluzie la raporturile Sfântului Scaun cu Quirinalul. Singurul lucru, de care se ocupă este congresul euharistic dela Sydney (Australia), ținut la începutul lui Septembrie trecut, a cărui importanță pentru viața bisericească întrece desigur foarte mult orice altă manifestare similară. — În legătură ținem să amintim, că svonul despie tratative între Vatican și guvernul italian, pentru aranjarea chestiunii romane, se menține.

Locale. Marți, la Anul nou, va predica în catedrală p. **Dr. Ioan Bălan**, canonic mitropolitan.

— În seara de Sân-Văsii, Luni la 31 Decembrie c. se va aranja din partea Casinei române din loc **revelionul obișnuit**, cu puncte de atracții deosebit de bine alese. Revelionul se va ținea — ca și 'n trecut — în sala de gimnastică a liceului de băieți, cu începere dela ora 9 seara.

— Miercuria trecută, a doua zi de Crăciun, s'a aranjat din partea tinerilor meseriași și comercianți români din Blaj o **petrecere cu tombolă**, deosebit de bine reușită. Venitul curat s'a destinat pentru orfanii de meseriași.

Concurs de frumusețe. În primăvara anului viitor 1929 se va ținea în New-York un concurs intercontinental de frumusețe, la care vor participa frumusețile femeiești din toate continentele. În scopul acesta s'au pus la cale concursuri de frumusețe și în țările europene, urmând ca cele mai frumoase femei ale acestora să se întrunească la un nou concurs în Paris, pe ziua de 1 Februarie 1929. Aleasa Europei (Miss Europa) va pleca apoi la America pentru a ieși eventual aleasa lumii întregi. Concursele dela noi, animate de ziarul »Universul«, sunt tocmai în curs (Duminea viitoare se va ținea bunăoara unul la Sibiu) și femeile între 16—25 ani, cari se socot în drept de-a se lua la întrecere pe această temă, să nu scape prilejul, câștigând eventual pe seama României titlul de a avea pe cea mai frumoasă femeie din lume, ori cel puțin din mică noastră Europă. — Cheltuielile pentru Paris și America le suportă societățile cari aranjează concursul.

Spre o schismă a bisericilor din Basarabia? De curând s'a ținut la Chișinău, în Basarabia, un congres eparhial al clerului de sub ascultarea mitropolitului Gurie, în care s'a pus din nou în discuție chestia noului Calendar, respectiv sărbătorirea sf. Paști din 1929. Comunicatul ce s'a dat despre acest congres spune, că după aprige discuții s'a hotărât ca o delegație să plece la București pentru a cere patriarhiei, să permită pentru anul acesta ca sf. Paști să fie serbate după stilul vechiu, declarând că în caz de refuz, clerul basarabean se desparte de sf. Sinod, trecând în schismă, spre a putea avea Paștile după stilul dela Moscova. — Frumose perspective!

*** Farmacia Rom. V. BUSOIU** urează Onor. clientele, binevoitorilor și prietenilor: **AN NOU FERICIT!**

Telefonul „Unirii“

B. Cluj. Lucrările sunt aproape terminate, încât după ratificarea concordatului chestia înființării noiei episcopii se va putea soluționa în cel mai scurt timp.

„Crucea“ București. Citind și exhibiția din urmă (Nr. dela 20 Dec. c.) a arhimandritului Dvoastră — o proză care nu prea face, credem noi, multă cinste celui ce semnează și nici bisericii, în numele căreia se răstoiește —, Vă rugăm să-i spuneți, dar așa ca să nu-i mai sară țandăra, că înainte de a putea avea răgazul pentru a ne arăta ologi și neputincioși cum »nu ne-a arătat nimeni«, am vrea să revină la chestie și fără a mai bate câmpii în alte direcții, să ne spună care-i sunt informațiile primite dela »prietenii« din Polonia în ce privește pe faimosul Kovalski. În jurul acestuia s'a pornit vorba între noi și noi credem că nu e bine să trecem »discuția« pe alte terene — mai ales ca Preacuvioșia Sa pare a fi foarte ocupat —, până ne va arăta că a fost de bună credință în această chestiune. Scuiptăturile »inteligente«, cu cari ne tratează în ultimul său răspuns ni-l prezintă anume foarte departe de această calitate, și noi nu obișnuim

a discuta serios decât cu oameni de bună credință. Continuând deci pe drumul apucat, n'o să-l mai învrednicim de răspuns nici măcar la acest »telefon spart« — cum îi place să-i zică —, chiar să vă umple toate coloanele singur numai cu exhibițiile sale preacuvioase.

P. Făgăraș. Fiind de convingerea, că în fața realităților trebuie să amuțescă orice »argumente« contrare credem că este absolut oșios să deschidem în împrejurările date o discuție, care, fiind după alegeri, nu mai poate avea nici o importanță practică. Vă înapoim deci, în chip excepțional, cele trimise, spre a nu vă lipsi de posibilitatea de a-le utiliza după cum veți găsi de cuviință. Avem totuși un sfat: să lăsați toată »povestea« pentru vremuri mai bune, când, după anume verificări, ce nu pot să întârzie, veți avea posibilitatea de a pune pe temeuri mai puțin... deochiate.

T. Plo ști. Cartea editată de »St. Unire« se poate avea, evident, dela această societate de editură în Blaj, precum și dela traducător: **Dr. Alexandru Ciplea, Gherla**, str. Crișan 35. Prețul — dupăcum aflăm abia acum ulterior — este 80 Lei.

Sp. București. În Telefonul din Nr. 42 Văm răspuns referitor la primirea sumei de 200 lei, din cari 100 lei s'au contat în abonamentul anului 1929. Numerii ceruți i-am trimis.

S. Vărădia. Din suma trimisă pentru oficiul parohial din Mercina, 180 lei s'au predat Administrației »U. P.«, iar restul a rămas pentru ziarul nostru. Adresa s'a schimbat.

Oficiul parohial. Valea lui Mihai. Confirmăm primirea sumei de 100 lei, abonament pe jumătatea întâie a anului 1929.

O. Târgu-Trotuș. Abonamentul a fost achitat până la 1 X. 1928, din suma trimisă: 150 lei s'a contat deci pe 1929.

Dr. F. Lugoj Confirmăm primirea sumei de 400 lei, abonament pe anul curent și viitor.

Oficiul parohial. Valea viului. Confirmăm primirea abonamentului pe 1928.

Administratura Apostolică. Siret. Confirmăm primirea abonamentului pe 1929.

B. Unimăt. Gazeta se trimite regulat pe adresele ce ne-ați dat. Vă mulțumim.

Oficiul parohial. Lodioman. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

P. Popești. Am primit suma de 200 lei, abonament pe 1928.

Dr. S. Gherla. Am primit 300 lei. Achitat până la 31 XII. 1929.

Oficiul parohial. Sititelec. Chităm primirea sumei de 200 lei.

D. Bucium. Am primit abonamentul pe 1929.

Primesc
șoșoni și galoși
pentru
reparat
„MINERVA“
Magazie de piele
BLAJ

3-3

BATOZE de ramă de oșel și
rulmenți de bile duble
M. A. V.

APARATE de despăcat și treerat trifoiu montabile pe toba
LOCOMOBILE de benzină-petrol
TRACTOARE de petrol W. D. Hanomag cu plug de 3 brazde

INSTALAȚIUNI DEMORI — MOTOARE
DIESEL „NAȚIONAL“

Automobile Mercedes-Benz, Overland-Whippet Willys-Knight

Reprezentanță Regională a Fabricii de Mașini Agricole Máv. Budapesta

AUTO GLOB

Cluj, str. Regina Maria 33 — Telefon 27.

(308) 3-3